

09.03.

5-А (1 група)

укр.мова Добровольська В.Е.

Комплімент, лестощі, похвала

Повторення: префікси пре-, при-

Мета: Шляхом літературного дослідження дати поняття: похвала, лестощі, комплімент і вчити розрізняти їх.

Хід уроку

Експрес-опитування

- Які значущі частини слова вам відомі?
- Яка частина слова називається префіксом?
- Як називається значуща частина слова, яка стоїть після кореня?
- Що означає префікс **при-**? Наведіть приклади.
- Назвіть слова з префіксом **пре-**, які потрібно запам'ятати.

An illustration of a blonde woman with a yellow shirt and a grey vest, holding a clipboard and a pen. A large blue question mark is superimposed over the clipboard. To the left of the text is a decorative border of autumn leaves and berries.

Вибірковий диктант

Вставте пропущені літери (усно) та
запишіть слова із префіксом **пре-**

*Пр...крити, пр...красний, пр...обачний,
пр...морозити, пр...в'ялий, пр...милий,
пр...пишний, пр...писати, пр...ласкавий,
пр...летіти, пр...трусити, пр...імпозант-
ний, пр...порошений, пр...мудрий,
пр...солити, пр...ерудований,
пр...свячений, пр...ніжний, пр...тупий.*

Ключ. Підкресліть початкову літеру коренів виписаних слів. Якщо завдання виконали правильно, прочитасте закодоване слово.

Тлумачення, значення слова **«імпозантний»:** який справляє враження, звертає на себе увагу; поважний, статечний.

Вибірковий диктант

Вставте пропущені літери (усно) та
запишіть слова із префіксом **пре-**

*Прикрити, пре**к**расний, пре**о**бачний,
приморозити, прив'ялий, пре**м**илий,
пре**п**ишний, приписати, пре**л**аскавий,
прилетіти, притрусити,
пре**і**мпозантний, припорошений,
пре**м**удрий, присолити,
пре**е**рудований, присвячений,
пре**н**іжний, претупий.*

Комплімент

Бесіда

Що таке комплімент? *Це приємні слова, похвала.*

Кому можна робити компліменти?

За що? *Компліменти можна робити будь-кому.
За зовнішній вигляд, за вміння поводитися
культурно, за безкорисливу допомогу.*

Чи часто ви робите компліменти?

Чи роблять компліменти вам? Як ви
при цьому відчуваєтеся?

Що краще – робити компліменти чи
отримувати їх на свою адресу?

Чи потрібно взагалі робити
компліменти одне одному? Чому?

*Компліменти робити потрібно, адже при цьому
покращується настрій, з'являється мотивація. Якщо
отримуєш комплімент, то підвищується самооцінка.*

Які риси характеру, вдачі проявляє
людина, яка робить компліменти?

*Уважність, спостережливість, симпатію, небайдуже,
шанобливе ставлення до людей, вміння цікавитися
не лише своїм життям.*

Робота зі словником

*З'ясуйте за тлумачним
словником, що означає слово
комплімент.*

Комплімент – приємні,
люб'язні слова; похвала,
лестощі.

Що таке лестощі?

Лестощі – лицемірне,
нещире вихваляння.

Слово **«комплімент»** українська мова запозичила із французької (у французькій мові воно буквально означає **вітання**). Первинне значення **«вітання»** комплімент частково зберіг і в нашій мові: комплімент уживають здебільшого при зустрічі замість традиційного вітання, наприклад: **«Які ви чудові сьогодні!», «Ви чарівні сьогодні, як завжди!»**. Однак компліменти можуть звучати й після слів вітань або під час розмови.

Лінгвістична гімнастика

«Комплімент»

Замініть виділені словосполучення одним словом із префіксом **пре-** чи **при-**.
Пропишіть у чаті до однокласника чи однокласниці й «подаруйте» комплімент.

*Ти дуже добрий;
пишеш дуже
старанно; дуже
мила усмішка; надто
хороший; дивишся дуже
ніжно; надто скромний;
виконав дуже гарно;
виглядаєш чудово; з
тобою дуже весело...*

Лінгвістичне дослідження

Прочитайте привітання. Випишіть слова із префіксом **пре-**, поясніть орфограму.

Вітаю **З Днем народження!**

Бажаю далеких-
предалеких
подорожей у
прекрасній компанії
друзів.
Насолоджуйся
привітаннями та
отримуй пречудові
подарунки.

Слово **прекрасний** пишеться з **пре-**. Однак його не можна замінити на **дуже красний**.

Колись слово **красний** означало **красивий**. У цьому можна переконатися, уважно прочитавши народні казки, де навіть у назвах трапляється це слово на позначення вроди або чистої, доброї душі персонажа.

Наприклад: «Красний Іванко та заклите місто». Красною називають центральну площу Чернігова, і ця назва існує з часів Київської Русі. Утім згодом це слово замінили синонімічними **гарний, красивий**.

А от слово на позначення вищої ознаки – **прекрасний** – збереглося донині.

Творча робота «Повідомлення»

**Напишіть у вайбері комплімент
комусь із однокласників,
використовуючи слова із
префіксом **пре-****

**Будьте щедрими на компліменти, відмикайте
серця людей цими чарівними ключиками, що
нічого не коштують, але так багато дають,
адже дарують почуття радості, а**

***Радість – всесвіту пружина,
Радість – творчості душа,
Дивна космосу машина,
Нею живиться душа.***

Ф.Шиллер

Домашнє завдання

Напишіть привітання з днем народження або зі святом. Використайте речення-компліменти зі словами із префіксом **пре-**.

Виконані роботи надсилайте у Human на перевірку

Або на пошту cucerochka@bigmir.net